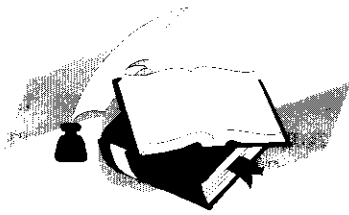

2004, 1

BOKANMELDELSE:

Haldis Hjort:
**"Idéer i norsk psykoterapi.
Utviklingslinjer og brytninger
1970 – 2000".**

**Unipub forlag, Oslo 2003.
428 sider, ISBN 82-7477-137-0.**

Da Metaforum sammen med medlemsbladene for familierapiforeningene i Danmark og Sverige i 2002 skulle gi ut et felles blad med oversikt over familierapiens framvekst i de tre landene, falt det naturlig for oss i Norge å ta kontakt med Haldis Hjort som vi visste var i ferd med å skrive et omfattende arbeid til dr. psychol. graden om forholdet mellom psykoanalysen og familierapien de siste decenniene. Vi fikk lov å bruke, forkorte og bearbeide hennes kapittel 7 om bølger og faser i norsk familierapi fra 1970 til 2000 (se Metaforum nr 2/2002). Nå har vi fått hele boka hennes i redaksjonen og vil gjerne gjøre medlemmene oppmerksomme på den.

Det er et stort verk med over fire hundre sider hvor det aller meste er med. Det dreier seg ikke bare om en sammenligning mellom fagområdene familierapi og psykoanalyse i snever forstand. Hun har også lagt mye arbeid i å sette utviklingen i faget *psykoterapi* i perspektiv og ser spesielt etter sammenhenger mellom terapi og idéhistorisk og generell samfunnsutvikling de siste tiår. Men hun er kliniker framfor noe, og helt til slutt i boka siterer hun såpass forskjellige folk som Harry Guntrip, Esben Benestad og Daniel Stern. Alle sier noe slikt (med Guntrips ord): "To care for people is more important than to care for ideas, which can be good servants, but bad masters." Pasientens egenart i sentrum – alltid!

Ikke desto mindre er det først og fremst idéer boka tar for seg. Haldis har tidligere skrevet om pasienter og terapier mer skjønnlitterært. Men nå er det altså idéer. Boka er for det aller meste kvalitativ systematisk i sin utforming. Men hun har i tillegg tatt inne et kvantitativt

kapittel 10 hvor hun refererer fra sin spørreskjemaundersøkelse fra 1995 sendt til psykiatere og psykologer med spørsmål om deres terapitradisjoner. 1112 personer fylte ut skjemaet, det tilsvarer en svarprosent på 56 av de utsendte skjemaene. De fleste – spesielt psykiatere – angir "psykodynamisk" som sin innretning. Men kognitiv, systemisk, eksistensialistisk og atferdsorientert er også merkelapper i denne sammenheng. Det kan derfor synes noe utilfredsstillende at kognitive og atferdsorienterte tilnæringer ikke er tatt med i boka når Haldis Hjort ønsker å sammenligne terapiretninger. For det er vel idéer og ikke bare teknikker også bak atferdsterapi og kognitiv terapi? Kanskje til og med idéer som ikke så lett er synlige i vårt teknifiserte samfunn og som det absolutt kunne trenge bevisstgjøring om!

~~Forfatteren har sammenlignet sin stemme i 1972 med den i 1995, et artig påfunn og mange steder ganske opplysende om de til dels store endringer som har funnet sted på 23 år. Dette er et perspektiv man ofte mister, og de fleste av oss kan dessverre være ganske historieløse, også på kort sikt, når vi skal omtale vårt fag.~~

Boka inneholder et vell av referanser, begreper og masse kunnskap satt i system. Den er velegnet for alle som vil stå på skuldrene til en velorientert kollega og skue bakover og deretter til siden og så framover. Faren er at man lett kan drukne i detaljer. Forfatterens – og forlagets - ønske om at dette skal bli en debattbok tror jeg imidlertid det skal bli vanskelig å oppfylle. Dertil er boka for stor og omfattende. Utfordringen må derfor gå til denne kunnskapsrike damen om også å skrive nettopp en kortfattet, provoserende og poengtert bok om verdispørsmål når det gjelder psykoterapi. Så kan den foreliggende boka utgjøre et rikt bakgrunnsmateriale som vi alle kan øse av – om vi nå ønsker kunnskap eller debatt eller begge deler!

Pål Abrahamsen